

พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
เนื่องในโอกาสเสด็จฯ เยี่ยมวิทยาลัยการศึกษาและทรงดนตรี
ณ หอประชุมวิทยาลัยวิชาการศึกษา

2514

พระบรมราชาบาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ
เนื่องในโอกาสเสด็จฯ เยี่ยมวิทยาลัยการศึกษาและทรงดนตรี

ณ หอประชุมวิทยาลัยวิชาการศึกษา

วันเสาร์ที่ 13 มีนาคม 2514

มาถึงก็มีข้อสอบให้แก้ปัญหา ข้อสังเกตอันแรกก็คือการสื่อสารไม่ค่อยดี และเมื่อก็ทำการบู้ไปให้ขึ้นไป แต่แล้วลงท้ายก็ต้องใช้เครื่องอิเล็กทรอนิกส์สำหรับให้เข้าใจ เพราะว่าการบู้ไปแบบโบราณไม่เห็น หมายความว่าที่นี้ก้าวหน้ามาก ข้อที่สองก็ว่ามีตั้งเจ็ดสถาบันบวกอีกหนึ่งเป็นแปด ในที่นี้จึงขอย้ำว่าเป็นการได้กำไรมากที่มาสถาบันนี้ เพื่อที่จะทราบว่าเป็นใครบ้าง ก็ขอให้นั่งที่ละสถาบัน (คือผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งแปดสถาบันพร้อมกัน หรือผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเลยทั้งแปดสถาบันพร้อมกันก็ให้นั่งลงได้ หมายความว่าทุกคนในที่นี้ที่นั่งลง เป็นผู้ที่อยู่ทั้งแปดสถาบัน ที่นี้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ขอให้ลุกขึ้นนิดหนึ่ง จะเห็นได้ว่าใครเป็นใคร รู้สึกว่าเป็นจำนวนมาก... แล้วก็ต่อไปวิทยาลัยปทุมวัน... วิทยาลัยบางแสนมีไม่เท่าไร... แล้วก็ต่อไปมีพิษณุโลก... มหาสารคาม... สงขลา... แล้วก็พระนคร... วันนี้พวกพลศึกษาหรือเปล่า... เป็นอันว่าจะได้เห็นว่ามีมาไม่เท่ากัน)

ที่นี้ข้อสอบต่อไป คือเมื่อที่ท่านนายภักดิ์มหาวิทยาลัย เรียกว่ามหาวิทยาลัย เพราะว่าไหนๆ จะเป็นมหาวิทยาลัยแล้ว (เสียงปรบมือ)... ได้บอกว่าจะระคายเคืองพระยุคลบาทท่านจะรับอยู่คนเดียว หมายความว่าถ้าคันคะเยอก็ให้ท่านมาเถาได้ (เสียงฮา... เสียงปรบมือ) เรื่องมหาวิทยาลัยนี่นะทำให้ถึงถึงว่าตอนแรกก็ได้ข้อสอบมา คือรู้มาเหมือนกัน อยู่ในกระเป่านี้ แต่ลงท้ายท่านก็เปลี่ยนแปลงข้อสอบอยู่ดี ดูในข้อสอบว่าจะดำเนินการเป็นมหาวิทยาลัย ก็เลยแปลกใจเหมือนกัน เพราะว่าถึงถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นเหมือนกันว่า ถ้าตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย เมื่อมีถึงแปดแห่งจะถือว่าทั้งอันเป็นมหาวิทยาลัย หรือแต่ละแห่งเป็นมหาวิทยาลัย เดียวนี้เรียกว่าวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร การศึกษาปทุมวัน อะไรต่อไปอย่างนี้ คราวนี้จะเรียกว่ามหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา... ขอใช้คำนี้ชั่วคราวก่อน... มหาวิทยาลัยการศึกษาประสานมิตร มหาวิทยาลัย ฯลฯ ต่อไปอย่างนี้ หรือจะเรียกมหาวิทยาลัยการศึกษาเฉยๆ ถึงแปดแห่งอันนี้ก็เกิดความสงสัยอยู่ จึงได้ไปเปิดตำราดูว่า คำว่ามหาวิทยาลัยนี้จะไปเปรียบเทียบ

1) เรียบเรียงขึ้นตามที่ได้นบันทึกพระสุรัสวดีไว้

2) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนราชสุดา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬารัตน์วลัยลักษณ์ ไปทรงเยี่ยมวิทยาลัยวิชาการศึกษา ขอประสานมิตร ถนนสุขุมวิท เป็นการสวนพระองค์ ตามคำอัญเชิญของอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา

กับอะไร คำว่ามหาวิทยาลัยนี้ ที่เข้าใจ ก็เทียบกับภาษาฝรั่งว่ายูนิเวอร์ซิตี ซึ่งถ้าแปลแล้ว รู้สึกว่าไม่ตรงกัน มหาวิทยาลัยก็แปลว่าเป็นที่ที่จะสอนวิชาการต่างๆ แต่ที่ยิ่งใหญ่ เพราะเป็นมหา แต่ยูนิเวอร์ซิตีเป็นที่รวมของวิชาต่างๆ ที่มาสอน จึงเห็นได้ว่ารู้สึกว่าจะแตกต่างกัน และทำให้เกิดความคิดอย่างหนึ่งว่า มหาวิทยาลัยนี้ สำหรับเมืองไทย จะตั้งขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยก็ได้แต่ถ้าถ้าแปลเป็นยูนิเวอร์ซิตีเอ็ดดูเคชั่นก็อาจทำให้ฟังดูประหลาดอยู่สำหรับฝรั่ง สำหรับเราไม่เป็นไร จึงเกิดเป็นปัญหาที่จะบอกฝากท่านนายกสภามหาวิทยาลัยว่า ท่านคิดแล้วหรือยังว่าถ้าตั้งเป็นมหาวิทยาลัยจะแปลเป็นภาษาฝรั่งว่าอย่างไร แล้วท่านก็ต้องเตรียมตัวเพื่อที่จะรับสถานการณ์จากนิสิตนักศึกษาที่จะเดินขบวนไปหาท่าน อันนี้ก็เป็นปัญหาเหมือนกัน ขอให้คิดเสียก่อนว่าท่านจะตอบอย่างไร แล้วพวกเราจะขอร้องว่ายังไง เพราะว่าถ้าเดินไปแล้วไม่รู้ว่าจะไปขออะไรท่าน หรือไปขอร้องอะไรท่าน ไปถามอะไรท่าน แล้วท่านก็ไม่ได้เตรียมว่าจะตอบอย่างไร ก็จะเสียเที่ยวเปล่าๆ จึงว่าขอให้พิจารณาในข้อนี้ คำว่าสถาบันการศึกษามีในทั้งภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ มีหลายอย่าง ในภาษาไทยก็มีคำว่าโรงเรียน โรงเรียนนี้เป็นโรงเรียนและเป็นที่ที่เรียน อันนี้ก็เห็นว่าใช้ได้ตั้งแต่โรงเรียนอนุบาลจนชั้นอุดมศึกษา เรียกว่าโรงเรียนได้ทั้งนั้น แต่ว่านิยมกันที่จะใช้คำว่าโรงเรียนสำหรับเด็กๆ แต่ว่าถ้าพูดอย่างนี้ก็อาจอันตรายทีเดียวดูเดินขบวนมาเหมือนกัน เพราะว่ามีโรงเรียนนายร้อย โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนเสนาธิการ ก็เป็นโรงเรียนทั้งนั้น ถ้าจะไปถือว่า เป็นโรงเรียนของเด็กโตก็ดีเหมือนกัน ในภาษาอังกฤษก็เหมือนกัน มีถึงชั้นโรงเรียนแพทย์ ก็เรียกว่าโรงเรียนเหมือนกัน ในภาษาฝรั่งเศสเอกอล ก็มีถึงชั้นโรงเรียนหรือวิทยาลัย หรืออย่างมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษานี้เขาเรียกเอกอล นอร์มัล ซึ่งก็เป็นโรงเรียนเฉยๆ เขาไม่เคียดร้อนอะไร ต่อมาก็มีคำว่าคอลเลจ หรือวิทยาลัย คอลเลจนั้นถือว่าเป็นสถาน การเรียนซึ่งส่วนมากก็สอนวิชาซึ่งเป็นวิชาเฉพาะ หรืออีกทางก็เป็นโรงเรียนสามัญที่เขาถือว่าสูงขึ้นมาจากวิทยาลัยในประเทศไทย ก็มีบางแห่งที่ได้ประกาศนียบัตร มีบางแห่งที่ได้ปริญญาบัตร อย่างเช่นวิทยาลัยที่เป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ถึงเรียกว่าเป็น มหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาก็ได้ปริญญาบัตรทัดเทียมกับทุกแห่งที่ได้ปริญญาบัตรที่ในเมืองไทยอยู่แล้ว แล้วก็จะว่าไม่ได้เกียรติอย่างไร ก็ได้เกียรติ เงินเดือนก็ได้ คำว่าคอลเลจ หรือวิทยาลัยวิชาการศึกษาก็เป็นคำที่ดูได้เหมือนกัน ไม่ได้มีอะไรแตกต่างกัน แต่ว่าถ้าอยากให้ชื่อว่าเป็นมหาวิทยาลัยก็ไม่ขัดข้อง นี่เป็นเรื่องที่แล้วแต่จะเรียกเพราะว่าในทางปฏิบัติแล้ววิทยาลัยวิชาการศึกษาก็ให้ปริญญา เหมือนมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา ข้อต่อมา คำว่ามหาวิทยาลัยหรือคำว่ายูนิเวอร์ซิตีนี้ ถ้าดูๆ แล้วในต่างประเทศเขาถือว่าเป็น ชุมมุกคอลเลจอย่างหนึ่ง คือถือว่ายูนิเวอร์ซิตีเป็นที่รวมของคอลเลจต่างๆ คอลเลจใน วิชาต่างๆ กัน หรือเป็นสถาบันแห่งหนึ่งการสอนวิชาหลักในความรู้วิทยาการซึ่งต้องประกอบ ด้วยทางด้านปรัชญา ทางด้านการแพทย์ ทางด้านวิทยาศาสตร์หรือเทคนิค ซึ่งก็ถือว่า เป็นที่รวมของวิชาต่างๆ ในความรู้ของมนุษย์ ถ้ามาแปลเป็นมหาวิทยาลัยก็แปล ไม่เหมือนกัน มหาวิทยาลัยก็เหมือนว่าเป็นวิทยาลัยที่ใหญ่กว่า ฉะนั้น ถ้าได้วิจารณ์หรือ วิจัยคำต่างๆ จนถึงเดี๋ยวนี้และบัดนี้ ในภาษาไทยจะถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยก็ไม่ขัดข้อง ในภาษาต่างประเทศก็ขอให้พิจารณากันทุกคน

มาขอต่อไปเกี่ยวข้องกับที่จะเกิดการค้นเคาะเยื้องขึ้นมาก็คือขอชื่อสำหรับมหาวิทยาลัยนี้ เรื่องชื่อนี้โดยที่ในข้อสอบออกมาก็บอกแต่ขอชื่อเฉยๆ จึงได้เตรียมมาว่าจะตั้งชื่อ มหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาวาอย่างไร คือเมื่อบอกว่าเป็น “มหาวิทยาลัยวิชาการศึกษา” ก็เห็นว่าคำว่ามหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาก็น่าดูเหมือนกัน เพราะว่าบ่งให้เห็นชัดถึงสิ่งที่มีเกียรติอย่างยิ่ง ถึงอาชีพที่มีเกียรติที่สูงส่งอย่างยิ่ง หรือถึงกิจการอย่างหนึ่งซึ่งเป็นส่วนของชาติบ้านเมืองที่จะชาติมาได้ และถ้าชาติแล้วทุกสิ่งทุกอย่างจะไปไม่รอด ก็ได้ บ่นอยู่เสมอว่าปัญหาต่างๆ แม้ปัญหาข้าวแพงหรือข้าวถูกที่ได้เคยไปวิไลซ์นาที่ธรรม ศาสตร์นั้น ก็ขึ้นอยู่กับการศึกษา' ถ้าใครมีการศึกษาก็สามารถที่จะตั้งตัวดี ถ้าคนเราทุกคนมีการศึกษาดีเป็นกลุ่มเป็นก้อน สังคมของเราก็เป็นสังคมที่มีความเรียบร้อย ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน ถ้าขาดการศึกษาไปอย่างเดียว ก็มีหวังไม่ได้มานั่งกันในห้องประชุมนี้ คงต้องทะเลาะกันและกันก็ห้องประชุมจะต้องฟังก่อนที่จะได้เข้ามานั่งเรียบร้อย จึงได้นึกถึงคำว่า “วิชาการศึกษา” เป็นชื่อที่สวยมากแล้ว ถ้าเห็นว่าไม่สวยก็จะแปลให้ จะพยายามหาทางภาษาบาลี ไม่อยากที่จะไปหาในภาษาฝรั่ง เพราะว่าเดี๋ยวจะต้องมาใช้ชื่อว่ามหาวิทยาลัยเอตตุเคชั่นอะไรอย่างนี้ ก็จะไม่สวย ก็ได้หาหลายอย่างแล้ว เหมือนกัน แต่คราวนี้มาถูกตัดบท เพราะมาบอกว่าชื่อของคนของตัวเอง เป็นชื่อของ มหาวิทยาลัย อันนี้ก็ทำให้ตกใจอยู่ เพราะว่าตามปรกติวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยที่จะ มีชื่อเสียงของผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่... ก็รู้สึกว่าจะยังมีชีวิตอยู่ไม่ใช่เป็นผี... และไม่ได้เกี่ยวข้องกับ... หมายความว่าไม่ได้เป็นเจ้าของหรือไม่ได้เป็นผู้ก่อตั้งโดยตรง ไม่ได้เป็นผู้ที่มาเป็นผู้ที่ปกป้องในทางจะเป็นนายกสมาคมวิทยาลัยหรือเป็นครูใหญ่อะไรอย่างนั้น หรือเป็น รัฐมนตรี จะไปให้ชื่อแก่โรงเรียนนั้นสถาบันนั้นวิทยาลัยนั้นหรือมหาวิทยาลัยนั้นก็ออกจะ ลำบาก มีวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยที่เขาได้ก่อตั้งขึ้นมา เขาก็ให้ชื่อของเขาได้ ก็ไม่เป็นไร แต่สถาบันอย่างนี้ถ้าให้ชื่อก็รู้สึกว่าได้ตายไปแล้ว ก็เลยมานึกดูว่าถ้าจะมาใช้ชื่อของ บุคคลที่ตายไปแล้ว ก็อาจจะดีกว่า อันนี้ก็เป็นที่สังเกตอย่างหนึ่ง ไม่อย่างนั้น ถ้าให้ชื่อ ของผู้ที่ยังเป็นแล้ว เดียวหาว่าหาเสียง (เสียงปรบมือ) หาว่าท่านทั้งหลายทุกคนนะ ต้องเป็นลูกแก้ว เป็นหัวกะแนน ซึ่งก็ไม่ได้ต้องการให้เป็นเช่นนั้น ถึงทำให้เดือดร้อนระคาย เคืองพระยุคลบาท (เสียงปรบมือ) กลัวอย่างเดียว การพูดอย่างนี้ได้จะจะไปแปลว่า เสด็จฯ มาเยี่ยมวิทยาลัยวิชาการศึกษาซึ่งยกย่องให้เป็นมหาวิทยาลัยแล้วโดยไม่มีสิทธิ์ที่จะยกย่องขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยแล้วก็มากริ้วทำนรัฐมนตรีผู้มีเกียรติ (เสียงฮา) ที่นั่งอยู่ตรงนี้ ความจริงพูดไปเรื่อย ๆ พูดตามเหตุผล แล้วก็ตามความคิด ซึ่งอาจผิดก็ได้ แล้วแต่ท่านทั้งหลายจะพิจารณาว่าผิดหรือถูก อันนี้ก็ปัญหา เป็นอันว่าเอาไว้อยู่แค่นี้ ไม่ทราบว่าจะ ท่านจะยอมหรือไม่ยอม ท่านทั้งหลายจะไม่ทราบว่าจะ เป็น มหาวิทยาลัยหรือไม่ ก็แล้ว แต่ทางผู้ใหญ่ท่านจะว่าอย่างไร

ก็มานึกถึงเรื่องการศึกษาอีกนิตหนึ่งว่า การศึกษาสำคัญสำหรับทุกคน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับด้านการศึกษาอาจเป็นครูหรือจะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในทางที่จะตั้งหลักสูตร

1) ดูพระราชดำรัสในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2514

หรือจะเป็นผู้เกี่ยวข้องในอุปกรณ์ในทางการศึกษา หมายถึงห้องสมุดหรือการบริหารโรงเรียน ซึ่งไม่ใช่ครูโดยตรง ก็ต้องเกี่ยวข้องกับการศึกษาทั้งนั้น การศึกษามีความสำคัญอย่างไร โดยเฉพาะในเมืองไทย ในปัจจุบันนี้เราได้เห็นต่างประเทศมาก แต่ก่อนนี้เราก็มองต่างประเทศในด้านวิชาการ เราต้องเอาอย่างเพราะว่าทางต่างประเทศ จะเป็นยุโรปหรืออเมริกาก็ตามเขาก็ก้าวหน้าทางวิชาการ แต่มาตอนหลังนี้เขามีปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาเยาวชน หรือปัญหาความเรี่ยร้อยในประเทศ ปัญหาเรื่องการปกครองทั้งในยุโรปทั้งในอเมริกา เขาต้องหาวิธีการที่แก้ไข เขาก็วิจัย เขาก็สัมมนา เขาก็ออกเป็นข้อสอบเหมือนกัน และได้ทำการเขียนวิทยานิพนธ์กันหนาเป็นปึกๆ เพื่อแก้ปัญหาของเขาทั้งนี้ โดยที่เมืองไทยเราตามที่คนบางคนเขาบอกว่าล้าสมัย ล้าหลัง ไม่ใช่เป็นประเทศที่ก้าวหน้า เป็นประเทศที่ด้อยพัฒนา ไม่ได้ไปเอาแบบของเขามาตั้งแต่นั้น เพิ่งจะเอาเข้ามาเดี๋ยวนี้ การที่จะเอาแบบเรื่องการประวัตินั้นเป็นอันธพาลมาเป็นการแสดงซึ่งเสรีภาพของบุคคลว่าเด็ก ๆ ตั้งแต่อยู่บนบาลจนกระทั่งเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมาถึงเข้ามหาวิทยาลัย จะต้องมีความเสรีภาพ จะต้องสามารถที่จะก่อความวุ่นวายโดยเสรี วิธีนี้นะ ในเมืองไทย ถ้าพูดกันจริงๆ ก็นับว่าล้าสมัยมาก เพราะอาจมีน้อย เพิ่งเริ่มมี เพิ่งมาใหม่เดี๋ยวนี้ แต่ว่าถ้าพูดตามจริงแล้ว เรื่องที่จะก่อความวุ่นวายก็ชักจะล้าสมัยแล้ว ในประเทศอเมริกาถึงกับมีหนังสือพิมพ์เขาลงบอกว่า ขบวนการที่เอาไว้มขยวหรือไปที่ไหนๆ โดยที่ไม่เป็นหลักเป็นหลัก เป็นอยู่แบบที่เรียกว่าฮิปปี เดียวนี้ชักเบาลงไป เรารู้สึกว่าล้าสมัย แต่ว่ากำลังรุ่งเรืองขึ้นมาในเมืองไทย เราก็มองว่าจะทำอย่างไร เพราะว่าในเมืองอเมริกาเขากำลังหาทางแก้ปัญหาเรื่องพรรคอย่างนี้ เราเพิ่งเริ่มจะเอานำสมัยเข้ามา ความจริงปัญหานี้ไม่มี ไม่จำเป็นจะทำให้เป็นปัญหาเลย เพราะว่าเราไม่รับสิ่งที่ถือว่า เป็นสมัยใหม่อย่างนั้น เพราะเราพิจารณาได้จากการทำตัวเป็นคนที่ไม่ใฝ่หรือคน ที่ไม่มีความรับผิดชอบ เราไม่เอา ไม่ต้องออกกฎหมาย อย่างที่เขาอยากจะทำกฎหมายควบคุมความยาวของกระโปรงของผู้หญิง ไม่จำเป็น เพราะว่าทุกคนสามารถที่จะควบคุมได้ แล้วถ้าทุกคนสนใจในการศึกษา ทุกคนสนใจในความรักส่วนรวม รักสังคมและรักประเทศชาติ เราก็มองว่ารักษาความดีเอาไว้ ไม่ต้องไปตามอย่างในสิ่งที่เราเห็นว่าไม่น่าที่จะเจริญ ไม่น่าจะพัฒนา แต่ว่ามาจากต่างประเทศ จึงไม่ต้องการไม่จำเป็นที่จะไปวิจัย ที่จะไปมีวิทยานิพนธ์เพื่อที่จะแก้ไขปัญหายังไม่เคยเกิดหรือกำลังเกิดอยู่แต่เพียงเล็กน้อย เราจึงต้องรักษาแนวทางการคิดตามที่เรามีอยู่ คือมีความรักส่วนรวม แล้วก็หาทาง แม้จะเป็นสิ่งที่ตกทอดมาแต่โบราณกาลจากปู่ย่าตายายของเรา แต่เป็นระเบียบการหรือเป็นวิธีการที่ดี จะไม่ทันสมัย จะไม่มีวันทันสมัย เรื่องนี้ที่ขอมานพุดนิตน้อย เพราะว่ามานึกถึงว่าเดี๋ยวนี้ปัญหาความยุ่งยากในบ้านเมืองก็มีอยู่มาก บางคนก็เกิดท้อใจ คือมีความรู้สึกไม่ค่อยสบายใจ บางคนก็รู้สึกว่างงานที่มีอยู่ก็จะหนักมาก แล้วก็ไม่มีกำลังใจที่จะปฏิบัติงานทั้งเจ้าหน้าที่ทั่วๆ ไป ทั้งครู ทั้งตำรวจที่มีความหนักใจในสภาพการของบ้านเมือง จึงมาขอบอกว่า ถ้าเราช่วยกันปฏิบัติงานต่อไปอย่างมีเหตุผลอย่างที่เราเคยทำมาแล้ว ก็จะผ่านพ้นอุปสรรคต่างๆ ได้ และจะไม่ต้องมากลุ้มใจว่าเป็นของที่ทันสมัย เพราะว่าความดีไม่มีทันสมัย ที่ได้พูดนี้มาเป็นเรื่องของการศึกษาต่างๆ และความต้องการของเราที่จะต้องทำให้การศึกษามีประโยชน์ ที่เตรียมมาพูดก็มีเท่านี้ เพราะไม่ได้เตรียมอะไรเลย

เพียงแต่ทำตามที่ได้ออกข้อสอบมา แต่ว่าขอแก้ตัวอีกนิดหนึ่ง คือที่มาวันนี้ยังไม่ครบปี ออกจะเป็นเหมือนปีที่แล้ว ก็ยังไม่ครบปีก็มาอีก หมายความว่าที่นี้ก็แปลกดีเหมือนกัน มาเกินปีละครั้งทุกปี คือมาวันนี้เป็นวันที่ 13 เมื่อปีที่แล้วมาวันที่ 14 เมื่อปีก่อนนั้นมาวันที่ 15 ก็หมายความว่าไม่เคยครบปี ปีหน้าก็เข้าใจว่าจะไม่ครบปีอีก ยิ่งร้ายกว่านี้ น่ากลัวว่าจะเป็นขาดไป 2 วัน อย่างวันนี้คราวนี้ขาดไป 1 วัน อาจเป็นการบอกใบ้ก็ได้ว่า การเล่นดนตรีอยู่ด้วยกันอยู่ในหอประชุมนี้ ทั้งเล่นสำหรับคนที่อยู่ข้างหน้านี้ ทั้งเล่นสำหรับคนที่อยู่ข้างหลังด้วย ก็ไม่สามารถที่จะออกจากหอประชุมนี้จนกระทั่งถึงวันที่ 14 (เสียงปรบมือ) คนที่อยู่แถวนี้ก็ยิ้มได้ เพราะว่าถ้าอยากออกไปก็ออกได้เราอยู่กลาง ๆ นี้ออกไม่ได้ อาจยืนให้ถึงครบปีก็ได้ แต่ออกจะลำบาก เพราะว่าถ้าปีนี้ทำให้งานนี้ถึงครบปี ปีหน้าก็จะมีความเดือดร้อน เพราะว่าถ้าจะให้ครบปีเดียวจะต้องข้าม 2 วัน เป็นอันว่ามอบหน้าที่ที่จะให้หุ่นวายโกลาหลให้แก่มะขิดดีกว่าเอาไว้ทีหลัง เพราะว่าก็มาบอกว่าจะอยู่ครบปีก็เดียวเกิดยุ่งยากในการปัญหาจรรยาเวลาออกจากที่นี่ไปจะโดน... เพราะว่ามีดีแล้ว (เสียงปรบมือ)

ที่นี้ข้อสอบอันสุดท้ายที่ว่าให้พร ให้พรนี้ตามประเพณีที่ได้ตั้งก็ว่าเอาไว้ทีหลัง ไม่ใช่เดี๋ยวนี้ แล้วต่อไปก็จะทำตามข้อ 2 อันรองสุดท้าย คือมีการแสดงดนตรี แต่วันนี้ก็ขอให้ทราบว่ามิใช่ของแปลก ๆ แล้วถ้า... ไม่บอก... ถ้าบอกเดี๋ยวก็ไม่แปลก ๆ ตอนนี้จะขอเลือกอาจารย์ผู้นำรักมาเป็นโฆษก ต้องประจบเอาไว้ เพราะเดี๋ยวเกิดน้อยใจลาออกก็จะลำบาก คือทำท่าจะลาออกแล้ว คือบอกว่าพ้นสมัยแล้ว ที่จริงก็นำรักอยู่เสมอ (เสียงฮา... เสียงปรบมือ) หายากที่สุด ก็เชิญอาจารย์² มาแสดงฝึปากและมาทำหน้าที่โฆษก เพราะว่าในข้อสอบที่เขียนไว้ว่าเป็นโฆษกของวิทยาลัย ไม่ใช่โฆษกของวงดนตรี ก็จะต้องดูว่าเขาจะรับเป็นโฆษกของวงดนตรีเราได้หรือไม่ ขอให้มาแสดงตัว แล้วก็บัดนี้ก็จะเริ่มรายการก็คงจะได้

(ต่อจากนั้นเป็นการบรรเลงดนตรีเมื่อยุติการบรรเลงแล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพรแก่นิสิตนักศึกษา)

ต้องดูตำรา³ ก่อน ในตำราเขาบอกว่าพระราชทานพระบรมราโชวาทและพระราชทานพรแก่นิสิตนักศึกษา ไม่ได้บอกให้คนอื่น แต่เมื่อขอก็ให้ เมื่อขออย่าเขี้ยวก็ไม่ทราบเขาไปทำอะไร ยาเขี้ยวนี้ เขาไปทำพิธีอย่างไร ไปต้ม หรือไปหาอุปกรณ์อะไรมาก็ไม่ทราบ เพราะว่าคุณหญิงโฆษกนี้ซักจะเหมือนท่านรัฐมนตรี ออกข้อสอบมาอย่างแล้วก็ทีหลังก็กลายเป็นอีกอย่าง แต่ว่าการที่จะให้พรคลุมครอบจักรวาลหมดก็ได้เหมือนกัน ก็ต้องก็อย่างที่เคยให้ ความจริงก็เป็นเช่นนั้น ครอบจักรวาลเสมอ เพราะว่าถือว่าคนที่ได้รับพรก็ได้ที่อยู่ที่พรแท้ ๆ อยู่ที่ตัวคน ถ้าตัวคนสร้างพรของตัวเองก็ได้รับพร คนไหนที่ไม่สร้างพรไม่ว่าจะเป็นนิสิตนักศึกษาตามโปรแกรมหรือไม่ ให้พรเท่าไร ๆ แล้วก็ไม่มีสร้างพรในตัว ก็ไม่มีประโยชน์ ถึงต้องอารัมภบทอย่างนี้ อย่างปีก่อน ๆ นี้ให้พรตามโปรแกรมว่า ให้แก่นิสิตนักศึกษาท่านรัฐมนตรีก็ได้รับพรเหมือนกัน โฆษกก็ได้รับพรเหมือนกัน อาจารย์ต่าง ๆ

2) ศาสตราจารย์ คุณหญิงอุบล หุวะนันท์

3) กำหนดการ

หรือแม้จะไม่ใช้คนที่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยใด ๆ เลย ก็ได้รับพรเหมือนกัน อันนี้เป็นข้อที่จะต้องบอกไว้ก่อน ตอนนี้จะให้พรเพลงก็ได้ หรือจะปิดรายการก่อนก็ได้ แต่ว่าต้องเป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง เวลาให้พรแล้วก็ต้องปิดรายการ แต่เวลาปิดรายการแล้วให้พรก็ยังได้ โฆษกหัวร่อ... เพราะว่าการพูดกลับไปกลับมานี้เป็นเทคนิคของโฆษก เป็นวิธีที่จะพูดให้ฟังแล้วฟังว่าอย่างไรก็ได้ แต่ทุกคนคิดอย่างไรก็ฟังอย่างนั้น นี่เป็นเรื่องของการแม้จะเป็นวิธีพูดของคนทั่วไป ก็ต้องระวังเวลาเขาพูดมา เมื่อเราฟัง ไม่ใช่ฟังแล้วก็ให้เข้าหูหนึ่งแล้วออกอีกหู ฟังเรื่องอะไรก็ตามต้องเข้ามาทั้งสองหู แล้วก็กลั่นเอาไว้ในสมอง เสร็จแล้วเราก็ฟอกคือเอาปัญหานี้มาฟอก มาพิจารณาดูว่าที่เขาพูดนี้มันถูกต้องไหม จริงหรือไม่จริง เมื่อจริงเราก็มาพิจารณาต่อไปว่าเป็นประโยชน์ต่อตัวเรา ต่อสังคม ต่อบ้านเมืองหรือเปล่า ถ้าเป็นประโยชน์ก็เอามาใช้ ถ้าฟังแล้วเห็นว่าไม่เป็นประโยชน์ก็ไม่ต้องใช้ ถ้าฟังแล้วเป็นอันตรายก็มาพิจารณาแก้ไข อันนี้เป็นเรื่องวิธีพูด ก็มีศิลปะการพูด คือพูดให้คนอื่นเขาฟังแล้วก็ให้เขาเชื่อ ศิลปะการฟังก็มี คือฟังแล้วเอามาใช้เป็นประโยชน์ ไม่ทำให้เรามีความรู้สึกโกรธเคืองหรือกลัวหรือตกใจ เอามาพิจารณาด้วยการมีสติและมีปัญญา แล้วมาใช้เป็นประโยชน์จริงๆ ถ้าเขาพูดจริงเราเอามาใช้เป็นประโยชน์ได้จริง ถ้าเขาพูดไม่จริง เราก็ยังใช้เป็นประโยชน์ได้เหมือนกัน ได้ประโยชน์จริงเหมือนกัน เพราะว่าเราทราบว่าเขาพูดไม่จริง อันนี้ก็เป็นอารมณ์บทอีกอันหนึ่งของการให้พร

การให้พรเป็นยาครอบจักรวาล ก็คือขอให้ทุกคนจงมีสติและปัญญาที่จะพิจารณาอะไรถูกอะไรผิด ถ้าเป็นเช่นนี้ ถ้าเป็นนิสิตนักศึกษาที่กำลังจะสอบไล่ ก็สอบไล่ได้ ถ้าเป็นบุคคลอื่นที่จะมีกิจการใดที่จะต้องทำ ก็ทำได้สำเร็จ เพราะว่าสามารถพิจารณาและคิดออกอยู่เสมอ ขอให้สติปัญญาพร้อมเพรียงพร้อมมูลอยู่ในตัวของแต่ละคน เพื่อที่จะให้ได้รับพรที่พูดซึ่งเป็นเพียงแต่หลัก ขอให้สติและปัญญาและความสำเร็จทุกประการ

รายการจบแล้ว แต่ว่าก็เป็นเพียงแต่ขอบใจทุกคน ทั้งทางฝ่ายนิสิตนักศึกษา ครูบาอาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องทั้งหลาย ที่ทำในวันนี้สนุกสนานดีและเป็นผลดีคือได้มีผู้ที่สมทบทุนเพื่อการศึกษาของจะว่าวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยนี้ ทำให้เป็นการช่วยส่วนรวม ก็ขอขอบใจ แล้วก็ขอให้ทุกคนมีความสุขสวัสดิ์.

ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาทระหว่างธันวาคม 2513 ถึง พฤศจิกายน 2514
โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร 2515

